

455

Besluit van 18 augustus 1992 tot vaststelling van een algemene maatregel van bestuur krachtens artikel 24 van de Wet milieugevaarlijke stoffen (Besluit implementatie EEG-stoffenrichtlijn Wet milieugevaarlijke stoffen)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 30 maart 1992, nr. MJZ30392017, Centrale Directie Juridische Zaken, afdeling wetgeving, gedaan mede namens Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur;

Overwegende dat het noodzakelijk is het gebruik van pentachloorfenol en de verbindingen daarvan te beperken ter uitvoering van de Richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 maart 1991 (91/173/EEG, PbEG L 85), houdende negende wijziging van Richtlijn 76/769/EEG (PbEG L 262) betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen der Lid-Staten inzake de beperking van het op de markt brengen en van het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen en preparaten;

Gelet op de artikelen 24 en 39, derde lid, van de Wet milieugevaarlijke stoffen (Stb. 1985, 639);

De Raad van State gehoord (advies van 13 juli 1992, nr. W08.92 0140);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 10 augustus 1992, nr. MJZ 10892035, Centrale Directie Juridische Zaken, afdeling wetgeving, uitgebracht mede namens Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1

In dit besluit wordt onder pentachloorfenol mede verstaan: zouten en esters daarvan.

Artikel 2

1. Het is verboden pentachloorfenol en preparaten die pentachloorfenol bevatten, toe te passen in concentraties van 0,1 of meer massa-percent.

2. Het in het eerste lid bedoelde verbod geldt niet voor het toepassen van pentachloorfenol en preparaten die pentachloorfenol bevatten:

a. als stof voor synthese of omzetting in industriële installaties voor zover geen emissie van pentachloorfenol plaatsvindt, mits de stof of de preparaten geen grotere verontreiniging aan hexachloordibenzoparadioxine bevatten dan 4 ppm of

b. voor zover de stof of de preparaten uitsluitend zijn bestemd voor het verrichten van onderzoek in laboratoria.

Artikel 3

1. Het is verboden pentachloorfenol en preparaten die pentachloorfenol bevatten, aan particuliere huishoudens ter beschikking te stellen.

2. Voorts is het verboden pentachloorfenol en preparaten die pentachloorfenol bevatten, aan een ander ter beschikking te stellen in een verpakking die kleiner is dan 20 liter.

3. Op de verpakking van pentachloorfenol en van preparaten die pentachloorfenol bevatten, die aan een ander ter beschikking worden gesteld, wordt de volgende tekst leesbaar en onuitwisbaar vermeld: uitsluitend voor industrieel en beroepsmatig gebruik.

4. Het derde lid is niet van toepassing op afvalstoffen die vallen onder de Richtlijnen van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 15 juli 1975 betreffende afvalstoffen (75/442/EEG, PbEG L 194) en van 20 maart 1978 betreffende toxische en gevaarlijke afvalstoffen (78/319/EEG, PbEG L 84).

Artikel 4

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag waarop een maand is verstreken na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het is geplaatst.

Artikel 5

Dit besluit kan worden aangehaald als: Besluit implementatie EEG-stoffenrichtlijn Wet milieugevaarlijke stoffen.

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 25a, vierde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State.

Lasten en bevelen dat dit besluit met daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

's-Gravenhage, 18 augustus 1992

Beatrix

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. G. M. Alders

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
B. de Vries

De Staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur,
H. J. Simons

Uitgegeven de *tiende* september 1992

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

Deze algemene maatregel van bestuur strekt tot gedeeltelijke uitvoering van de Richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 maart 1991 (Richtlijn 91/173/EEG, PbEG L 85), houdende negende wijziging van Richtlijn 76/769/EEG betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen der Lid-Staten inzake de beperking van het op de markt brengen en van het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen en preparaten.

Deze richtlijn, waarin de toepassing van pentachloorfenol (PCP) en de esters en zouten daarvan wordt beperkt, moet op 1 juli 1992 in de Nederlandse regelgeving zijn geïmplementeerd.

Dit besluit ziet niet op het gebruik van PCP (inclusief esters en zouten) als bestrijdingsmiddel, voor zover daaromtrent regelen zijn gesteld bij de Bestrijdingsmiddelenwet 1962 (Stb. 288).

Milieuaspecten

PCP (inclusief zijn esters en zouten) is slecht afbreekbaar in het milieu en giftig voor de mens en voor organismen, met name waterorganismen. PCP is tamelijk mobiel en verspreidt zich over alle compartimenten van het milieu. PCP accumuleert in vetweefsel en wordt daardoor opgenomen in de voedselketen. Esters en zouten worden in het milieu ontleed tot PCP. Zij worden daarom op gelijke wijze beoordeeld. Ten slotte zijn PCP en de daarvan afgeleide esters en zouten verontreinigd met gechloreerde dibenzodioxinen en dibenzofuranen. PCP (inclusief zijn esters en zouten) vormt ook gechloreerde dibenzodioxinen en dibenzofuranen bij verbranding in de afvalfase. De toepassingen van PCP vormen derhalve een belangrijke bron van verontreiniging van het milieu met gechloreerde dibenzodioxinen en dibenzofuranen.

De effecten van PCP worden uitvoerig beschreven in het basisdocument chloorfenolen, dat in de loop van 1992 zal worden gepubliceerd.

Gebruik en verspreiding van pentachloorfenol

De belangrijkste emissie van PCP vindt plaats in de lucht (48 ton per jaar), voornamelijk als gevolg van verdamping uit hout dat in het verleden met PCP is verduurzaamd (35 ton) en uit in Nederland ingevoerd hout en houtprodukten die met PCP zijn behandeld (13 ton). Daarnaast werd PCP in geringere mate toegepast in kleefmiddelen, textiel, leer, verf, papier, olie en koelwater.

Mede hierdoor vormt de depositie van deze stof een belangrijke bijdrage aan de totale belasting van bodem en oppervlaktewater (circa 11,5 ton op een totale belasting van 14 ton) ten opzichte van andere bronnen.

PCP is in Nederland vooral als bestrijdingsmiddel toegepast.

Het gebruik van PCP en zijn zouten ter verduurzaming van hout is in Nederland reeds beëindigd in 1989, met ingang van welk jaar de toelatingen die daarvoor waren verleend op grond van de Bestrijdingsmiddelenwet 1962, zijn verlopen of ingetrokken. Zorg over de toxiciteit van deze verbinding heeft er toe geleid dat het gebruik van PCP in de voorgaande jaren al aanzienlijk was teruggelopen (1984: 300 ton; 1987: 0,2 ton). Het gebruik van PCP-bevattende bestrijdingsmiddelen voor toepassingen binnenshuis of in contact met levensmiddelen of

diervoeding, dat ook is verboden in de eerder genoemde Richtlijn 91/173/EEG, is in Nederland al sinds het begin van de tachtiger jaren niet meer toegestaan.

Het gebruik van pentachloorfenyllauraat voor textielbehandeling in Nederland is beperkt (20 – 50 ton per jaar). De Commissie Toelating Bestrijdingsmiddelen is voornemens de toelatingen voor pentachloorfenyllauraat op grond van de Bestrijdingsmiddelenwet 1962 na 1 juli 1992 niet meer te verlengen.

Implementatie van de EEG-Richtlijn

De tekst van de eerder genoemde EEG-Richtlijn voorziet in een algemeen verbod van het gebruik van PCP met enkele uitzonderingen. Het gaat hier onder meer om het gebruik van PCP in industriële installaties waarbij geen uitstoot en/of lozing van PCP kan plaatsvinden in grotere hoeveelheden dan is voorgeschreven bij de bestaande wetgeving. Daarbij gaat het om een aantal toepassingen als bestrijdingsmiddel, waarvan een aantal toelatingen krachtens de Bestrijdingsmiddelenwet 1962 reeds is beëindigd, alsmede om het gebruik als stof voor de synthese of omzetting in industriële processen.

Overigens werden reeds in 1976 de gevaren van PCP voor het aquatische milieu in Europees verband onderkend (Richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 4 mei 1976 (76/464/EEG, PbEG L 129) betreffende de verontreiniging veroorzaakt door bepaalde gevaarlijke stoffen die in het aquatisch milieu van de Gemeenschap worden geloosd, waarin is bepaald dat de emissie van PCP in oppervlaktewater met de beste bestaande technieken moet worden voorkomen).

Meetbare emissies in water, bodem en lucht van deze stof zijn alleen door volledige vervanging te voorkomen. Met het oog op de drinkwatervoorziening is ook de aanwezigheid van PCP in grond- en oppervlaktewater in concentraties van meer dan 0,1 µg/l niet aanvaardbaar. Daarbij zij gewezen op de verontreiniging van de Rijn en de Maas, die worden gebruikt voor de Nederlandse drinkwatervoorziening.

Ten slotte wordt PCP in Annex 1B, onderdeel C, van de slotverklaring van de Derde Noordzee-Conferentie genoemd als stof, waarvan het gebruik streng beperkt of beëindigd dient te worden.

In het bovenstaande is reeds ingegaan op het in Nederland gevoerde beleid ten aanzien van deze stof, waardoor het scheppen van dergelijke uitzonderingen voor Nederland niet in de rede ligt. Derhalve wordt door Nederland een beroep overwogen op artikel 100a, vierde lid, van het EEG-verdrag om verder gaande nationale maatregelen toe te passen.

Aan het verbod op de toepassing van PCP in bestrijdingsmiddelen wordt, zoals in het voorgaande reeds is vermeld, uitvoering gegeven op voet van de Bestrijdingsmiddelenwet 1962. Het in de EEG-Richtlijn opgenomen verbod met betrekking tot de toepassing van met PCP behandeld hout zal op basis van de Warenwet (Stb. 1988, 360) worden geïmplementeerd.

Inspraak en advisering

Het besluit is in concept toegezonden aan de Centrale raad voor de milieuhygiëne en gepubliceerd in de Staatscourant (Stcrt. 1991, 218). Naar aanleiding van de voorpublicatie zijn geen bezwaren ingebracht. Ook de Centrale raad voor de milieuhygiëne heeft in het concept geen aanleiding gezien tot het uitbrengen van een advies.

Dit besluit strekt er toe uitvoering te geven aan de Richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 maart 1991 (Richtlijn 91/173/EEG, PbEG L 85), houdende negende wijziging van Richtlijn 76/769/EEG betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen der Lid-Staten inzake de beperking van het op de markt brengen en van het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen en preparaten.

PCP wordt in Nederland niet vervaardigd. De stof en verbindingen daarvan werden tot nu toe met name gebruikt als bestrijdingsmiddel (namelijk voor houtverduurzaming en textielbehandeling).

Zoals hiervoor is aangegeven, is het gebruik van PCP de laatste jaren aanzienlijk afgenomen.

Er worden door dit besluit noch nieuwe organen in het leven geroepen, noch nieuwe bestuursinstrumenten. Voor burgers en non-profit-instellingen zullen uit dit besluit geen bijzondere lasten voortvloeien.

Voor de controle op de uitvoering van het besluit is primair de Inspectie Milieuhygiëne verantwoordelijk. De controle zal door of onder verantwoordelijkheid van deze dienst worden uitgevoerd. Naar verwachting zullen daarvoor geen extra mensjaren nodig zijn.

Lasten van betekenis voor het justitieel apparaat zal het besluit naar verwachting niet opleveren.

Artikelsgewijze toelichting

Artikelen 1 tot en met 3

Deze artikelen geven uitvoering aan de algemene verbods- en gebodsbepalingen van de Richtlijn (91/173/EEG).

Zoals al in het algemene deel van deze toelichting is opgemerkt, zijn deze bepalingen – conform artikel 71, eerste lid, van de Wet milieugevaarlijke stoffen (Stb. 1985, 639) – niet van toepassing op bestrijdingsmiddelen, voor zover daaromtrent regelen zijn gesteld bij de Bestrijdingsmiddelenwet 1962.

Artikel 2, tweede lid

Een uitzondering op het verbod wordt gemaakt voor de toepassing van PCP voor synthese of omzetting in gesloten systemen in industriële installaties. Dat wil zeggen dat geen PCP (of esters of zouten daarvan) mogen worden geëmitteerd in het milieu.

Artikel 3, derde lid

De eis die wordt gesteld aan de verpakking van stoffen en preparaten die PCP bevatten, is conform Richtlijn 91/173/EEG niet van toepassing op afvalstoffen die onder de in dit artikellid genoemde richtlijnen vallen. Afvalstoffen zijn in beide richtlijnen gedefinieerd als: elke stof of elk voorwerp waarvan de houder zich ontdoet of zich moet ontdoen krachtens de geldende nationale bepalingen. Een groot aantal afvalstoffen is van de werking van deze richtlijnen uitgezonderd. Deze vallen dus – indien daarin PCP voorkomt of preparaten die die stof bevatten – wel onder de verplichting in het derde lid.

Wat betreft Richtlijn 75/442/EEG zijn dit:

- a. radioactieve afvalstoffen;
- b. afvalstoffen die ontstaan bij opsporing, winning, behandeling en opslag van delfstoffen, alsmede bij de exploitatie van steengroeven;
- c. kadavers en de volgende landbouwafvalstoffen: faecaliën en andere stoffen die in de landbouw worden gebruikt;

- d. afvalwater, met uitzondering van afvalstoffen in vloeibare toestand;
- e. gasvormige effluenten die in de atmosfeer worden uitgestoten;
- f. afvalstoffen die zijn onderworpen aan specifieke communautaire voorschriften.

Wat betreft Richtlijn 78/319/EEG zijn dit:

- a. radioactieve afvalstoffen;
- b. kadavers en landbouwafvalstoffen van faecalische oorsprong;
- c. springstoffen;
- d. afvalstoffen uit ziekenhuizen;
- e. in riolen en waterlopen geloosde effluenten;
- f. emissies in de atmosfeer;
- g. huishoudelijke afvalstoffen;
- h. afvalstoffen van de mijnbouw;
- i. andere toxische en gevaarlijke afvalstoffen die zijn onderworpen aan specifieke communautaire voorschriften (een limitatieve lijst van afvalstoffen die als toxisch en gevaarlijk worden aangemerkt, is als bijlage bij deze richtlijn gevoegd).

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. G. M. Alders

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
B. de Vries

De Staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur,
H. J. Simons